

Abstrakt

Stavba nového kostela a jeho uspořádání představuje pro architekta složitý úkol. Neméně složitým úkolem je rekonstrukce, údržba či změna vnitřního uspořádání historického kostela. Ode všech zainteresovaných – architekta, pořizovatele i uživatele (ale i úřadů, památkářů, obyvatel) – vyžaduje určitou základní znalost všech nejdůležitějších aspektů pojetí kostela resp. liturgického prostoru, který nemá jen svou architektonickou a funkční stránku, ale má i hluboký symbolický a teologický význam. Na stavbu kostela a na jeho uspořádání jsou církví kladeny vysoké požadavky zahrnuté v řadě dokumentů různé povahy. Další informace, které vycházejí z tisíciletého vývoje a zkušeností Církve se sakrální architekturou, jsou obsaženy v teologické literatuře a v dalších pramenech. Cílem této práce je vytvoření jednoduché příručky shrnující základní požadavky na stavbu a uspořádání kostela resp. liturgického prostoru (architektonická, urbanistická, krajinářská, umělecká a památkářská, funkční a provozní na straně jedné a teologická a symbolická na straně druhé) jeho částí (oltář, ambon, sedes). Pro potenciální čtenáře (architekty, studenty architektonických oborů, památkáře, kunsthistoriky, úředníky, správce budov) shrnuje základní požadavky a potřeby, jež mohou být podkladem k dalšímu studiu a praktickému uplatnění. Práci doplňuje stručný přehled vývoj formy sakrální architektury a uspořádání liturgického prostoru, který se i dnes může stát vhodnou inspirací či vzorem k současným realizacím.

Klíčová slova: kostel, synagoga, liturgický prostor, teologie, symbol, historie, památková péče, církevní dokumenty